

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot**1.1 Tuotetunniste****Kauppanimike:** SONAX LYIJYNKORVIKE**Artikkelinumero:** 05121410**1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

Aineen / valmisteen käyttö Öljyn ja polttoaineen lisäaineet**1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****Valmistaja:**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

Maahantuoja:

SUOMI:

Oy KAHA Ab

PL 117, 01511 Vantaa, Finland

Ansatie 2, 01740 Vantaa, Finland

Sp.: info@kaha.fi

Puh.: 09 615 6800

Fax: 09 615 68301

Maahantuoja:

RUOTSI:

CIFAB Trading AB

Klippan 1A

SE-41451 Gothenburg

E-Mail: info@cifab.se

Tel.: 031-513330

1.4 Häät puhelinnumero:

Myrkytystietokeskus

Avoimna 24 t / vrk

09 471 977

tai 09 4711 (vaihde)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

Flam. Liq. 2 H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

Skin Irrit. 2 H315 Ärsyttää ihoa.

Eye Irrit. 2 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Asp. Tox. 1 H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

2.2 Merkinnät**Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.

Varoitusmerkit

GHS02

GHS07

GHS08

Huomiosana Vaara**Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**

C11-14 Alkane

Vaaralausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H315 Ärsyttää ihoa.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 1)

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

Turvalausekkeet

- P101 Jos tarvitaan lääkinnällistä apua, näytä pakkaus tai varoitusetiketti.
P102 Säilytä lasten ulottumattomissa.
P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.
P280 Käytä suojakäsineitä / silmiensuojainta.
P301+P310 JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/ lääkäriin.
P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä.
P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista mahdolliset piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P331 El saa oksennuttua.
P337+P313 Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin.
P405 Varastoi lukitussa tilassa.
P501 Hävitä säiliö(t) noudattaen paikallisia/alueellisia/kansallisia/kansainvälisiä määräyksiä.

2.3 Muut vaarat
PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista
3.2 Seokset

Selostus: Liuoteaineseos

Sisältää vaarallisia aineita:

EY-nro 926-141-6 Reg.nr.: 01-2119456620-43-xxxx	Hiilivetyjä, C11-C14, n-alkaaneja, isoalkaaneja, syklisiä < 2% aromaatteja Vaihtoehtoinen CAS-numero: 64742-47-8 ⚠ Asp. Tox. 1, H304	75-100%
CAS: 67-63-0 EINECS: 200-661-7 Reg.nr.: 01-2119457558-25-xxxx	2-propanoli ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336	10-<15%
CAS: 1634-04-4 EINECS: 216-653-1 Reg.nr.: 01-2119452786-27-xxxx	Metyyli-tert-butyylieetteri ⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Skin Irrit. 2, H315	10-<15%
CAS: 7491-09-0 EINECS: 231-308-5	Potassium 1,2-bis(2-ethylhexyloxycarbonyl)ethanesulphonate ⚠ Eye Dam. 1, H318; ⚠ Skin Irrit. 2, H315	≥1-<5%
CAS: 64742-47-8 EINECS: 265-149-8	Tisleet (maaöljy), vetykäsittelyt kevyet ⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ Asp. Tox. 1, H304	1-<3%

Lisätietoja:

Mikä tahansa merkintä EC- sarakkeessa, joka alkaa numerolla "9" on ECHA:n antama väliaikaisen luettelon numero, joka on voimassa kunnes aineen virallinen EU inventaarinumero julkaistaan. Katso kohdasta 15 aineen CAS numeroon liittyvät lisätiedot.

Annettujen turvaohjeiden sanamuoto kappaleesta 16.

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet
4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus
Yleisohjeet:

Vietävä pois vaara-alueelta ja asetettava makuulle.

Poista likaantuneet vaatteet

Hengitettynä:

Huolehdyttävä raittiin ilman saannista.

Hengitysteiden ärsytyksessä, huimauksen tunteessa, huonovointisuudessa tai tajuttomuustapauksissa pyydä välittömästi lääkärin apua.

Ihokosketuksessa:

Pese kosketuksessa olleet ihon osat vedellä ja miedolla puhdistusaineella.

Käännyttävä lääkärin puoleen oireiden jatkuessa.

(jatkuu sivulla 3)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 2)

Aineen päästyä silmiin:

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minutteja ja käännytään lääkärin puoleen.

Nieltyä: Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Silmien ärsytys

Ihoärsytys

Ihon punerrus, kuivuminen ja halkeileminen

Päänsärkyä

Pyörrytystä

Väsymys

Pahoinvointia

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Jos henkilö on niellyt ainetta tai oksentanut, on olemassa vaara, että ainetta pääsee tunkeutumaan keuhkoihin.

Lääkärin hoito potilaan tilan arvioinnin mukaisesti. Oireen mukainen hoito.

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet**5.1 Sammutusaineet****Sopivat sammutusaineet:**

Hiilidioksidi

Vaahto

Kuivakemikaalisammutin

Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet: Täysi vesisuihku

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtäviä sekoituksia.

Tulipalossa voi vapautua:

Hiilimonoksidia (CO)

Hiilidioksidi (CO₂)

Rikkioksidit (SO_x)

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**Erityinen suojavarustus:**

Räjähdyksen- ja palokaasuja ei saa hengittää.

Käytettävä ympäröivästä ilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

Käytettävä täyssuojapukua.

Lisätiedot Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä**6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**

Käytettävä suojavarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.

Eristettävä sytytyslähteistä

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

Vältettävä ihokosketusta ja kosketusta silmiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:

Estettävä pääsy maahan/maaperään.

Estettävä pääsy viemäriin/pintavesiin/pohjaveteen.

Jos ainetta on päässyt viemäriin tai vesistöön, ilmoitettava asianomaiselle virastolle.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:

Huolehdittava riittävästä tuuletuksesta.

Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaine, yleisidosaine, sahajauho).

Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

Henkilökohtaista suojavarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.

Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 3)

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet
 Huolehdittava hyvästä tuuletuksesta/imusta työpaikalla.
Palo- ja räjähdysuojaohjeet:

Eristettävä sytytyslähdeistä - tupakanpolto kielletty.

Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtäviä sekoituksia.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet
Varastointi:

Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:

Lattiat suunniteltava liuotteita kestäviksi ja tiiviiksi.

Säilytettävä viileässä paikassa.

Yhteisvarastointiohjeet: Varastoitava erillään elintarvikkeista.

Lisätietoja varastointiehtoihin:

Astiat säilytettävä hyvin tuuletetuissa tiloissa.

Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

Suositeltu säilytyslämpötila: 20 °C

7.3 Erityinen loppukäyttö Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet
8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:

Hiilivetyjä, C11-C14, n-alkaaneja, isoalkaaneja, syklisiä < 2% aromaatteja

8 H (FI)	Pitkäaikaisarvo: 500 mg/m ³ Sosiaali- ja terveysministeriö
RCP-TWA (EU)	Pitkäaikaisarvo: 1200 mg/m ³ , 165 ppm Vapour / Total Hydrocarbons

CAS: 67-63-0 2-propanoli

HTP (FI)	Lyhytaikaisarvo: 620 mg/m ³ , 250 ppm Pitkäaikaisarvo: 500 mg/m ³ , 200 ppm
----------	--

Lainsäädäntöä koskevat tiedot HTP (FI): 1214/2016

DNEL-arvot

CAS: 67-63-0 2-propanoli

Oraali	DNEL	26 mg/kg (consumer) (chronic effects (1d))
Dermaali	DNEL	319 mg/kg (consumer) (chronic effects (1d)) 888 mg/kg (worker) (chronic effects (1d))
Inhaloituna	DNEL	89 mg/m ³ (consumer) (chronic effects) 500 mg/m ³ (worker) (chronic effects)

CAS: 1634-04-4 Metyyli-tert-butyylieetteri

Oraali	DNEL	7,1 mg/kg bw/day (consumer) (longterm systematic effects)
Dermaali	DNEL	3.570 mg/kg bw/day (consumer) (longterm systematic effects) 5.100 mg/kg bw/day (worker) (longterm systematic effects)
Inhaloituna	DNEL	357 mg/m ³ (worker) (acute short-term local effects) DNEL 178,5 mg/m ³ (worker) (longterm systematic effects) DNEL 214 mg/m ³ (consumer) (acute locale effects) DNEL 53,6 mg/m ³ (consumer) (longterm local effects)

PNEC-arvot

CAS: 67-63-0 2-propanoli

PNEC	140,9 mg/l (sporadic release)
------	-------------------------------

(jatkuu sivulla 5)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 4)

	2.251 mg/l (STP)
	140,9 mg/l (water (fresh water))
	140,9 mg/l (water (sea water))
PNEC	28 mg/kg (gro)
	552 mg/kg (sediment)
CAS: 1634-04-4 Metyyli-tert-butyylieetteri	
PNEC	5,1 mg/l (water (surface water))
	0,26 mg/l (water (sea water))
PNEC	23 mg/kg (sediment (fresh water)) (dry weight)
	1,17 mg/kg (sediment (sea water)) (dry weight)

Lisäohjeet: Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen
Soveltuvat tekniset ohjaukset

Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta. Tämä voidaan saada aikaan paikallisen imurin tai yleisen ilmanpoiston avulla. Mikäli tämä ei riitä pitämään pitoisuutta työpaikan raja-arvojen alapuolella, on käytettävä sopivaa hengityssuojainta.

Henkilökohtainen suojavarustus:
Yleiset suoja- ja hygieniaohjeet:

Noudatettava kemikaalien käsittelyn tavanomaisia varotoimenpiteitä.

Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.

Likaantuneet, aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Hengityssuoja:

Työpaikan raja-arvon ylittyessä:

Suositteluaan seuraavaa hengityssuojainta:

Hengityssuojain orgaanisille kaasuille ja höyryille (tyyppi A)

Tunnusväri: Ruskea

[DIN EN 14387]

Käsisuojus: Suojakäsineet

Käsinemateriaali

Nitriilikumi

Suosittelava materiaalinpaksuus: $\geq 0,45$ mm

[EN 374]

Käsinemateriaalin läpäisy aika Läpäisevyyden arvo: taso 6 (≥ 480 min)

Silmäsuojus:

Suojalasit

[EN 166]

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet
9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot
Yleiset ohjeet
Olomuoto:

Muoto:	Nestemäinen
Väri:	Kellertävä
Haju:	Tyypillinen
Hajukynnys:	Ei määrätty.

pH-arvo: Ei määrätty.

Tilanmuutos

Sulamis- tai jäätymispiste:	Ei määrätty.
Kiehumispiste ja kiehumisalue:	>55 °C

Leimahduspiste: -28 °C (DIN 51755)

Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut): Ei voida käyttää.

Hajoamislämpötila: Ei määrätty.

(jatkuu sivulla 6)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 5)

Itsesyttymislämpötila:	Ei määrätty.
Räjähävävyys:	Ei määrätty.
Räjähdyksrajat:	
Alempi:	0,6 Vol.% (Päiväys pääainesosa)
Ylempi:	7 Vol.% (Päiväys pääainesosa)
Höyrypaine:	Ei määrätty.
Tiheys 20 °C lämpötilassa:	0,78 - 0,80 g/cm ³ (DIN 51757)
Suhteellinen tiheys	Ei määrätty.
Höyryntiheys:	Ei määrätty.
Haihtumisnopeus:	Ei määrätty.
Liukenevuus/sekoittuvuus veteen:	Ei sekoittuva tai vain osittain sekoittuva.
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi:	Ei määrätty.
Viskositeetti:	
Kinemaattinen 40 °C lämpötilassa:	<20,5 mm ² /s
9.2 Muut tiedot	Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus Vakaa normaaleissa olosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus Höyryt voivat muodostaa ilman kanssa räjähtäviä sekoituksia.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Eristettävä sytytysläheteistä - tupakanpolto kielletty.

Suojattava kuumuudelta ja välittömältä auringonpaisteelta.

Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit: voimakkaat hapettimet

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet:

Rikkioksidit (SO_x)

Merkaptaanit

Rikkivety

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista Tähän seokseen ei liity myrkyllisyyteen viittaavaa löydöstä.

Välitön myrkyllisyys Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Luokittelurelevantti LD/LC50-arvot:

Hiilivetyjä, C11-C14, n-alkaaneja, isoalkaaneja, syklisiä < 2% aromaatteja

Oraali	LD50	>5.000 mg/kg (rat) (OECD 401)
Dermaali	LD50	>5.000 mg/kg (rabbit) (OECD 402)
Inhaloituna	LC50/8h	>5.000 mg/m ³ (rat) (OECD 403)

CAS: 67-63-0 2-propanoli

Oraali	LD50	5.840 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	13.900 mg/kg (rabbit)
Inhaloituna	LC50 / 6 h	>25 mg/l (rat) (OECD 403)

CAS: 1634-04-4 Metyyli-tert-butyylieetteri

Oraali	LD50	3.866 mg/kg (rat)
Dermaali	LD50	>10.000 mg/kg (rat) (OECD)
Inhaloituna	LC50 / 4h	85 mg/l (rat) (vapour)

CAS: 64742-47-8 Tisleet (maaöljy), vetykäsittellyt kevyet

Oraali	LD50	>2.000 mg/kg (rat)
--------	------	--------------------

(jatkuu sivulla 7)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 6)

Dermaali	LD50	>2.000 mg/kg (rabbit)
Inhaloituna	LC50/8h	>5.000 mg/m ³ (Ratte)

Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:
Ihosityövyttävyyksihoärsytys

Ärsyttää ihoa.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Käytettävissä olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty (perinteiset menetelmät).

Toistuvan annostelun myrkyllisyys
CAS: 1634-04-4 Metyyli-tert-butyylietteri

Oraali	NOAEL	209 mg/kg (rat)
Inhaloituna	NOAEL	800 mg/l (rat)

CMR-vaikutukset eli syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat ja lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
 Millään ainesosalla ei ole tunnettua syöpää aiheuttavaa, perinnöllisyyttä muuttavaa tai suvun jatkamista vaarantavaa vaikutusta.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Syöpää aiheuttavat vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Elinikäinen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Elinikäinen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Saatavilla olevien tietojen perusteella luokituskriteerit eivät täyty.

Aspiraatiovaara
Viskositeetti: < 20,5mm²/s (40°C)

Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys Tähän seokseen ei liity ympäristölle myrkyllisyyteen viittaavia tietoja.

Vesimyrkyllisyys:
Hiilivetyjä, C11-C14, n-alkaaneja, isoalkaaneja, sykliisiä < 2% aromaatteja

LLO 96 h	1.000 mg/l (Oncorhynchus mykiss)
ELO 48 h	1.000 mg/l (Daphnia magna)
ELO 72 h	1.000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)

CAS: 67-63-0 2-propanoli

LC50 / 96h	9.640 mg/l (Pimephales promelas)
LC50 / 24h	9.714 mg/l (daphnia)
EC50	>100 mg/l (bacteria)
EC50 / 72h	>100 mg/l (al)

CAS: 1634-04-4 Metyyli-tert-butyylietteri

IC20 / 96 h	103 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata) (ASTM E1218-90)
NOEC / 31 d	299 mg/l (Pimephales promelas) (ASTM E1241-92)
LC50 / 96h	574 mg/l (Menidia beryllina) (OEDD TG 203)
EC10 / 18h	710 mg/l (Pseudomonas putida)
EC50 / 48h	472 mg/l (Daphnia magna)
IC50 / 96h	491 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata) (ASTM E1218-90)
NOEC / 21 d	51 mg/l (Daphnia magna)
NOEC / 28d	26 mg/l (Mb)

(jatkuu sivulla 8)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 7)

CAS: 7491-09-0 Potassium 1,2-bis(2-ethylhexyloxycarbonyl)ethanesulphonate

EC50 / 0,1 h	164 mg/l (<i>Pseudomonas putida</i>)
DOC	91,2 %
LC50 / 96h	27,2 mg/l (<i>Oncorhynchus mykiss</i>) 49 mg/l (<i>Danio rerio</i>)
EC50 / 48h	6,6 mg/l (<i>Daphnia magna</i>)

CAS: 64742-47-8 Tisleet (maaöljy), vetykäsittellyt kevyet

LC50 / 96h	>1.000 mg/l (fish)
LLO 96 h	1.000 mg/l (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)
NOEC/NOEL	0,1-1 mg/l (fish) 0,1-1 mg/l (Wir)
ELO 48 h	1.000 mg/l (<i>Daphnia magna</i>)
ELO 72 h	1.000 mg/l (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus
Hiilivetyjä, C11-C14, n-alkaaneja, isoalkaaneja, syklisiä < 2% aromaatteja

Biodegradation	69 % (28d)
----------------	------------

CAS: 67-63-0 2-propanoli

Biodegradation	53 %
----------------	------

CAS: 64742-47-8 Tisleet (maaöljy), vetykäsittellyt kevyet

Biodegradation	68 % (OECD 301F)
----------------	------------------

12.3 Biokertyvyys
CAS: 1634-04-4 Metyyli-tert-butyylieetteri

BCF	1,5 (<i>Cyprinus carpio</i>) (28 d / 25 °C)
log Kow	0,96 log Kow (calculated)

CAS: 7491-09-0 Potassium 1,2-bis(2-ethylhexyloxycarbonyl)ethanesulphonate

log Kow	1,98 log Kow
---------	--------------

12.4 Liikkuvuus maaperässä Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

Ekologisia lisätietoja:

Yleisohjeita: Tuotetta ei saa laskea valvomatta ympäristöön.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT: Ei voida käyttää.

vPvB: Ei voida käyttää.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät Vaaralliset jätteet jätteelle todettujen määräysten mukaisesti

Suositus: Jätteet täytyy hävittää ottaen huomioon paikalliset viranomaismääräykset.

Euroopan jäteluetteloon

20 01 13*	liuottimet
-----------	------------

15 01 10*	pakkaukset, jotka sisältävät vaarallisten aineiden jäämiä tai ovat niiden saastuttamia
-----------	--

KOHTA 14: Kuljetustiedot
14.1 YK-numero

ADR, IMDG, IATA UN1993

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

ADR 1993 PALAVA NESTE, N.O.S. (METYYLI-TERT-BUTYYLIEETTERI, ISOPROPANOLI)

IMDG, IATA FLAMMABLE LIQUID, N.O.S. (METHYL tert-BUTYL ETHER, ISOPROPANOL)

(jatkuu sivulla 9)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 8)

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka
ADR, IMDG, IATA

luokka 3 Palavat nesteet
Lipuke 3

14.4 Pakkausryhmä
ADR, IMDG, IATA II

14.5 Ympäristövaarat:
Marine pollutant: Ei

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle Varoitus: Palavat nesteet

Kuljetus/lisätietoja:
ADR
Rajoitetut määrät (LQ) 1L
Kuljetuskategoria 2
Tunnelirajoituskoodi: D/E

UN "Model Regulation": UN 1993 PALAVA NESTE, N.O.S. (METYYLI-TERT-BUTYYLIEETTERI, ISOPROPANOLI), 3, II

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot
15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Seuraava(t) aine(et) omaa(vat) CAS numeron, joko maassa joka ei kuulu REACH:in piiriin tai säädöksissä, joita ei ole vielä päivitetty noudattamaan hiilivetyliuotinten uutta nimeämiskäytäntöä.

Hiilivetyjä, C11-C14, n-alkaaneja, isoalkaaneja, syklisiä < 2% aromaatteja: CAS 64742-47-8

Kansalliset määräykset:
Työskenteleyä rajoittavat huomautukset:

Huomioitava nuorisoa koskevat työrajoitukset.

Huomioitava odottavia ja imettäviä äitejä koskevat työrajoitukset.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi: Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

KOHTA 16: Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

Asiaankuuluvat lausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H226 Syttyvä neste ja höyry.

H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.

H315 Ärsyttää ihoa.

H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti

Syttyvät nesteet

Tutkimustietojen perusteella

 Ihosyövyttävyys/ihoärsytys
 Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys
 Aspiraatiovaara

Seoksen luokitus perustuu laskumenetelmään, jossa käytetään (EY) N:o 1272/2008 mukaiset aineosatiedot.

Lyhenteet ja lyhytnimet:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

(jatkuu sivulla 10)

Kauppanimike: SONAX LYIJYNKORVIKE

(jatkuu sivulla 9)

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = Lethal Concentration

EC50 = half maximal effective concentration

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ATE: acute toxicity estimate

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Flam. Liq. 2: Syttyvät nesteet – Katgoria 2

Flam. Liq. 3: Syttyvät nesteet – Katgoria 3

Skin Irrit. 2: Ihosyövättävyys/ihoärsytys – Katgoria 2

Eye Dam. 1: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys – Katgoria 1

Eye Irrit. 2: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys – Katgoria 2

STOT SE 3: Elinkohtainen myrkyllisyys (kerta-altistuminen) – Katgoria 3

Asp. Tox. 1: Aspiraatiovaara – Katgoria 1

* Tiedot muutettu alkuperäisestä versiosta